

หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

Office of the Ombudsman

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑

ผู้ตรวจการแผ่นดิน
เป็นผู้ที่
พระมหากษัตริย์
ทรงแต่งตั้ง
ตามคำแนะนำของวุฒิสภา

๒

เป็นองค์กรอิสระ
ที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระ
ในการปฏิบัติหน้าที่
ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

๓

มีหน้าที่และอำนาจในการ
แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน
และความไม่เป็นธรรม
ของประชาชน

๓

มีจำนวน
สามคน

๖

วาระการดำรงตำแหน่ง
๗ ปี
เพียงวาระเดียว

๕

หนึ่งคน
มาจากผู้มีประสบการณ์
ในการดำเนินกิจการ
อันเป็นสาธารณะ
ไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี

๔

สองคน
มีประสบการณ์ บริหารราชการแผ่นดิน
ไม่ต่ำกว่าอธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการ
ที่เทียบเท่า
หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบเท่า
ไม่ต่ำกว่ากรม ดำรงตำแหน่งมา
ไม่น้อยกว่า ๕ ปี

ผู้ตรวจการแผ่นดินปัจจุบัน

(พ.ศ. ๒๕๖๕)

นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต
ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

รองศาสตราจารย์อิสสรีย์ ทรราชจรรยาโรจน์
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

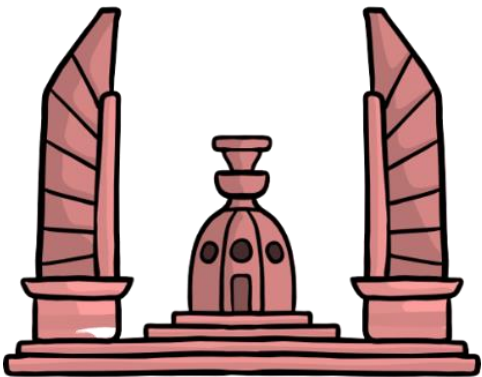

หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๐

และ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒

หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑) เสนอแนะเพื่อปรับปรุงกฎหมาย

เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ
ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน
หรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือการแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควร
แก่เหตุ

หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) “แก้ไขความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรม”

แสวงหาข้อเท็จจริง เมื่อเห็นว่ามีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม อันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อเสนอแนะหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น

หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) “การตรวจสอบหน้าที่ของรัฐ”

เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น
มีความมุ่งหมายให้ดำเนินการในลักษณะของ “กัลยาณมิตร”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๒ วรรคสอง

การดำเนินการตามหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ต้องมุ่งหมายที่จะส่งเสริมสนับสนุนและให้คำแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ชัดความเหลื่อมล้ำ อำนวยประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชน

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
Office of the Ombudsman

ผู้ใดสามารถร้องเรียนต่อ
ผู้ตรวจการแผ่นดินได้บ้าง ?

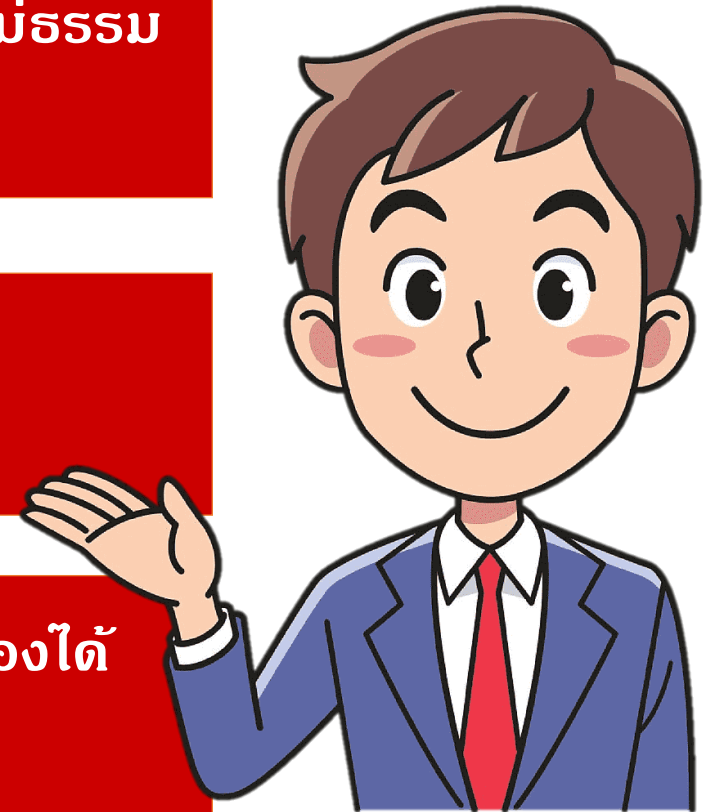

ผู้ใดสามารถร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้บ้าง ?

๑. ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน หรือได้รับความไม่ธรรม
(ผู้ร้องเรียน)

๒. ผู้พบเห็นเหตุการณ์ความเดือดร้อน
(ผู้แจ้ง)

๓. ผู้ตรวจการแผ่นดินหยิบยกขึ้นพิจารณาเองได้
(own motion)

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
Office of the Ombudsman

ผู้ตรวจการแผ่นดิน
ตรวจสอบใคร ?

ผู้ตรวจการแผ่นดินตรวจสอบใคร ?

หน่วยงานของรัฐ

- ส่วนราชการ (กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น)
- รัฐวิสาหกิจ
- หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง
- องค์การมหาชน
- หน่วยงานอื่นของรัฐ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ข้าราชการ
- พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ
- เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น
- กรรมการ อนุกรรมการ และบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง

การดำเนินการเรื่องร้องเรียน ภายหลังผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัย

ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัย

ก่อนเสนอแนะให้ทำหรือร่วมกับหน่วยงานของรัฐ
ที่เกี่ยวข้อง ตาม ม.๓๒ วรรค ๒

เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ คำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ
ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมและเป็นภาระแก่ประชาชน (ม. ๓๓)

เสนอแนะให้หน่วยงานของรัฐจัดหรือระงับ
ความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม (ม.๓๔)

หน่วยงานของรัฐ

หน่วยงานของรัฐ

ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ
ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ภายในเวลาที่กำหนด

แจ้งว่าไม่อาจดำเนินการได้
(ต้องแจ้งก่อนพ้นกำหนด)

ไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด
โดยไม่มีเหตุอันสมควร

แก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
ตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ภายในเวลาที่กำหนด

หน่วยงานของรัฐ
ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ
ภายใน ๑๒๐ วัน
ขยายได้ไม่เกิน ๖๐ วัน

ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐ
ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา

กรณีได้ข้อยุติร่วมกัน
ให้หน่วยงานของรัฐ
ดำเนินการตามข้อยุตินั้น

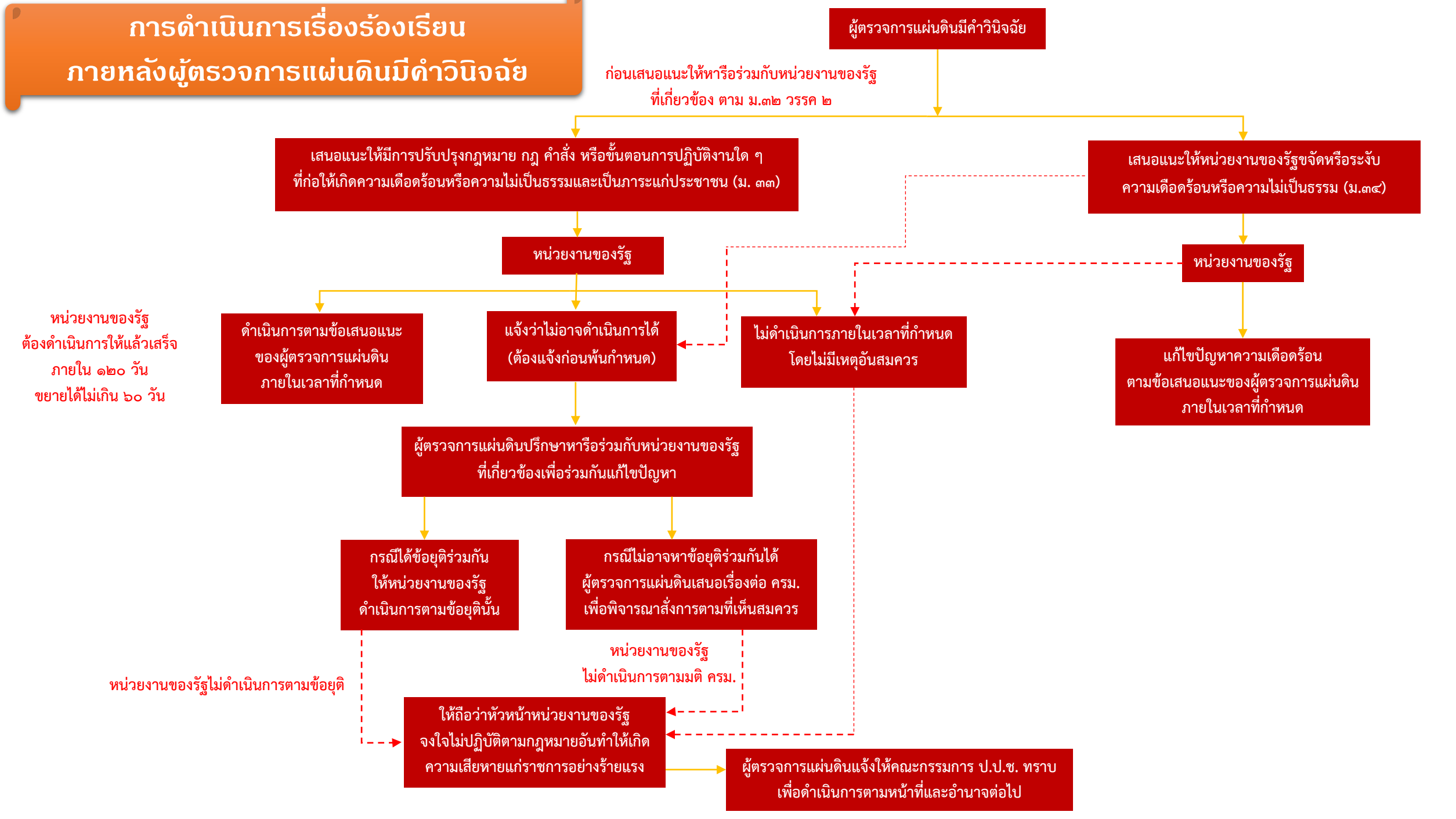
กรณีไม่อาจหาข้อยุติร่วมกันได้
ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อ ครม.
เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามข้อยุติ

หน่วยงานของรัฐ
ไม่ดำเนินการตามมติ ครม.

ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิด
ความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ
เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

บทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญฯ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

๑. บทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๐ (๓) ได้กำหนดบทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินให้มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความไม่เป็นธรรม โดยหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ ถึงมาตรา ๖๑ กำหนดหลักการสำคัญให้เป็นหน้าที่ของรัฐในการดูแลและจัดสวัสดิการพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชน พร้อมทั้งมีสภาพบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตามอย่างครบถ้วนและเหมาะสมกับสถานะทางการเงินการคลัง ซึ่งหากรัฐไม่ปฏิบัติตามแล้วอาจเป็นเหตุให้ประชาชนฟ้องร้องบังคับรัฐให้ปฏิบัติได้

หน้าที่ของรัฐในหมวด ๕ ที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐต้องปฏิบัติตามประกอบด้วย

๑. หน้าที่พื้นฐานของรัฐ

๒. หน้าที่ของรัฐในการทำให้สิทธิของประชาชนเป็นสิ่งที่จับต้องได้ ดังนี้

บทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญฯ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

(๑.) หน้าที่พื้นฐานของรัฐ

- ❖ **ด้านความมั่นคงของรัฐ (มาตรา ๕๒)** รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพ แห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- ❖ **ด้านการใช้กฎหมาย (มาตรา ๕๓)** รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

บทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญฯ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

(๒.) หน้าที่ของรัฐในการทำให้สิทธิของประชาชนเป็นสิ่งที่จับต้องได้

- ❖ **ด้านการศึกษา (มาตรา ๕๔)** รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา ๑๒ ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย
- ❖ **ด้านสาธารณสุข (มาตรา ๕๕)** รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพทั่วถึง ส่งเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค สนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาต้านแพทย์แผนไทย พัฒนาการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ❖ **ด้านสาธารณสุขปลอดภัย (มาตรา ๕๖)** รัฐต้องดำเนินการให้มีสาธารณสุขปลอดภัยขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง โดยรัฐต้องเป็นเจ้าของไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ รวมทั้งต้องดูแลไม่ให้เกิดการเรียกเก็บค่าบริการจนเป็นการระแกว่าประชาชนเกินสมควร

บทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญฯ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

(๒.) หน้าที่ของรัฐในการทำให้สิทธิของประชาชนเป็นสิ่งที่จับต้องได้

- ❖ **ด้านศิลปะ วัฒนธรรม (มาตรา ๕๗ (๑))** รัฐต้องอนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วม ในการดำเนินการด้วย
- ❖ **ด้านทรัพยากร (มาตรา ๕๗ (๒))** รัฐต้องอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือ จัดให้มีการใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์ อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการ ดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

บทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญฯ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

(๒.) หน้าที่ของรัฐในการทำให้สิทธิของประชาชนเป็นสิ่งที่จับต้องได้

- ❖ **ด้านสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๕๘)** การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาต ถ้ามีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนหรือชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ต้องมีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน และต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด รวมทั้งต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมและไม่ชักช้า
- ❖ **ด้านข้อมูล ข่าวสารสาธารณะ (มาตรา ๕๙)** รัฐต้องเปิดเผยข้อมูล หรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือความลับทางราชการ และจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก
- ❖ **ด้านคลื่นความถี่ วงโคจรดาวเทียม (มาตรา ๖๐)** รัฐต้องดูแลรักษาคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน

บทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญฯ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

(๒.) หน้าที่ของรัฐในการทำให้สิทธิของประชาชนเป็นสิ่งที่จับต้องได้

- ❖ **ด้านการเงิน การคลัง ภาษี (มาตรา ๖๒)** รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และจัดระบบภาษีให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม ทั้งนี้ กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลังด้านรายได้และรายจ่าย ทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลังและการบริหารหนี้สาธารณะ
- ❖ **ด้านการจัดการทุจริต ประพฤติมิชอบ (มาตรา ๖๓)** รัฐต้องให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ และต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพป้องกันและจัดการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด รวมทั้งต้องมีส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส

๒. หลักเกณฑ์ในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณาเรื่องเพื่อเสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบ
ถึงกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๒๓๐ (๓) ได้ในกรณี

๑) บุคคลหรือชุมชนซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการทำหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ได้รับความเสียหายจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ของรัฐ การปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ถูกต้องครบถ้วนหรือล่าช้า มีสิทธิติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการตลอดจนฟ้องร้องหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒) ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถหยิบยกขึ้นพิจารณาโดยไม่มีการร้องเรียน (Own Motion) กรณีที่ความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่ามีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากหน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ โดยผู้ตรวจการแผ่นดินจะรายงานให้รัฐสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบด้วยก็ได้

๓. สถิติเรื่องที่พิจารณาตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

ข้อมูลนับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ถึง ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๑ เรื่องที่มีผู้ร้องเรียนตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ
จำนวน ๒๘ เรื่อง เช่น

- หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อวัคซีนให้แก่ประชาชนเพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ
- หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องละเลยไม่เสนอเรื่องให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
- เรือนจำไม่พิจารณาคำร้องขอข้อมูลประวัติการรักษาพยาบาลของผู้ร้องเรียนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ในขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ รวม ๑๔ เรื่อง

๓. สถิติเรื่องที่พิจารณาตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

ข้อมูลนับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ถึง ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๒ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

จำนวน ๒๙ เรื่อง ดังนี้

๑. ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน
(มาตรา ๕๒)

ต่อ

๓.๒ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินหยิบยก (Own Motion) ตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ จำนวน ๒๙ เรื่อง ดังนี้

๒. การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด (มาตรา ๕๓)

เรื่องที่ได้เสนอรายงานต่อ ครม. แล้ว

๑) การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนที่มีสาเหตุจากการเมาแล้วขับ

๒) การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนบนทางหลวงหมายเลข ๑๒
แม่สอด-ตาก (ดอยรวก)

๓) ปัญหาคุณภาพและการคุ้มครองอาชีพมัคคุเทศก์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

๔) การป้องกันและลดอุบัติเหตุที่มีสาเหตุมาจากการไม่สวมหมวกนิรภัย

๕) การแก้ไขปัญหาของกระบวนการยุติธรรม กรณีความล่าช้าในการดำเนินคดี
และเรื่องที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน

เรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ

๑) การประกอบกิจการที่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญให้กับชุมชน

๒) การเสนอให้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๙

๓) โครงการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการของเรือนจำ
ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

ต่อ

๓.๒ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินหยิบยก (Own Motion) ตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ จำนวน ๒๙ เรื่อง ดังนี้

๓. การศึกษา (มาตรา ๕๔)

๑) การจัดการศึกษาเด็กเล็ก

๒) การบริหารจัดการโครงการ
อาหารกลางวันเด็ก

๑) การเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียน
ที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

๒) โครงการศึกษามาตรการด้าน
ความปลอดภัยของรถรับส่งนักเรียน

๔. การสาธารณสุข (มาตรา ๕๕)

๑.) สิทธิของมารดาในช่วงระหว่าง
ก่อนและหลังการคลอดบุตร
กรณีการบริโภคโฟลิก เอซิด
(วิตามิน B9)

๒) การตรวจคัดกรอง
ทารกแรกเกิดเพื่อป้องกันภาวะ
ปัญญาอ่อนที่เกิดจากโรคหยากร

๑) การเตรียมความพร้อมเข้าสู่
สังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย

๒) ระบบสุขภาพปฐมภูมิ

๓) โครงการจังหวัดนำร่อง
ป้องกันและลดอัตราความ
พิการแต่กำเนิด
(Birth Defects Sandbox)

ต่อ

๓.๒ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินหยิบยก (Own Motion) ตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าี่ของรัฐ จำนวน ๒๙ เรื่อง ดังนี้

**๕. การจัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
(มาตรา ๕๖)**

๑) กระทบพลังงานให้บริษัทเอกชนเข้ามามีบทบาทในการผลิตไฟฟ้ามากขึ้นจนทำให้สัดส่วนการผลิตไฟฟ้าของรัฐมีน้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ด

๒) ปัญหาสิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน

๑) โครงการศึกษาการบริหารจัดการทางเท้าสาธารณะในพื้นที่กรุงเทพมหานครแบบบูรณาการ

**๖. การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม
ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณี (มาตรา ๕๗ (๑))**

๑) แนวทางในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรม ของหน่วยงานของรัฐตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าี่ของรัฐ

๓.๒ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินหยิบยก (Own Motion) ตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าี่ของรัฐ จำนวน ๒๙ เรื่อง ดังนี้

๗. การจัดการสิ่งแวดล้อมและการคุ้มครองคุณภาพชีวิต ของประชาชน (มาตรา ๕๗ (๒) และมาตรา ๕๘)

๑) ชยะพลาสติกกลับ
ทะเลไทย

๒) การควบคุมวัตถุ
อันตรายที่ใช้ใน
การเกษตร (พาราควอต)

๑) การเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ผู้
ได้รับผลกระทบจากการอนุญาตของรัฐ
(โรงงานราชบุรี)

๒) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการ
ดำเนินการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
และสุขภาพของประชาชน

๓) การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการดำเนิน
โครงการเขื่อนร้อยเอ็ด เขื่อนยโสธร - พนมไพร
และเขื่อนธาตุน้อย

๘. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (มาตรา ๕๙)

๑) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะใน
ครอบครองของหน่วยงานรัฐ

ต่อ

๓.๒ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินหยิบยก (Own Motion) ตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ
จำนวน ๒๙ เรื่อง ดังนี้

๙. การจัดการคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้
วงโคจรดาวเทียม (มาตรา ๖๐)

๑๐. การคุ้มครองผู้บริโภค (มาตรา ๖๑)

๑) การคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับอาหารแปรรูปจาก
เนื้อสัตว์ การพัฒนาระบบการตรวจสอบ และเฝ้าระวัง
ผลิตภัณฑ์สุขภาพหลังออกสู่ท้องตลาด
(Post-Marketing)

๑) มาตรการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค
เกี่ยวกับสินค้าเกษตรปลอดภัยและ
สินค้าเกษตรอินทรีย์

ต่อ

๓.๒ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินหยิบยก (Own Motion) ตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าี่ของรัฐ
จำนวน ๒๙ เรื่อง ดังนี้

๑๑. การรักษาวินัยการเงินการคลัง (มาตรา ๖๒)

๑๒. การป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ (มาตรา ๖๓)

การใช้สิทธิของประชาชนหรือชุมชนฟ้องหน่วยงานของรัฐ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

บุคคลหรือชุมชนผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากการทำหน้าที่ของรัฐ
และได้รับความเสียหายจากการที่หน่วยงานของรัฐ

ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของรัฐ

ปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน

ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้ตนได้รับประโยชน์

ปฏิเสธไม่ดำเนินการ

ไม่ดำเนินการภายใน ๙๐ วัน

ปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง

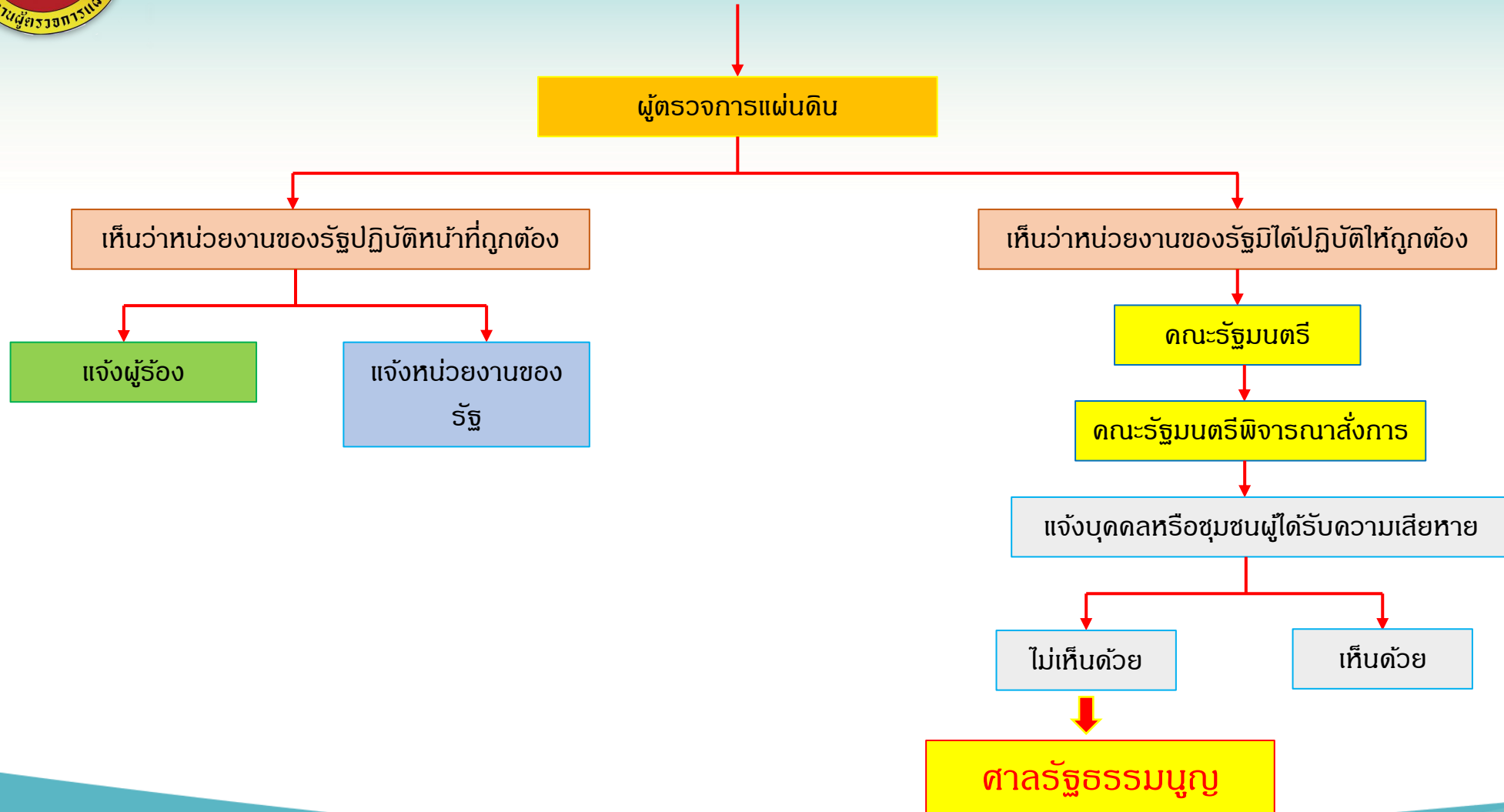
บุคคลหรือชุมชนผู้ได้รับความเสียหายโต้แย้งเป็นหนังสือต่อ
หน่วยงานของรัฐภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบ/ได้รับแจ้ง

บุคคลหรือชุมชนผู้ได้รับความเสียหายยื่นคำร้องต่อ **ผู้ตรวจการแผ่นดิน**
ว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติตามหน้าที่ของรัฐภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มิ
หนังสือโต้แย้งหน่วยงานของรัฐ

ต่อ

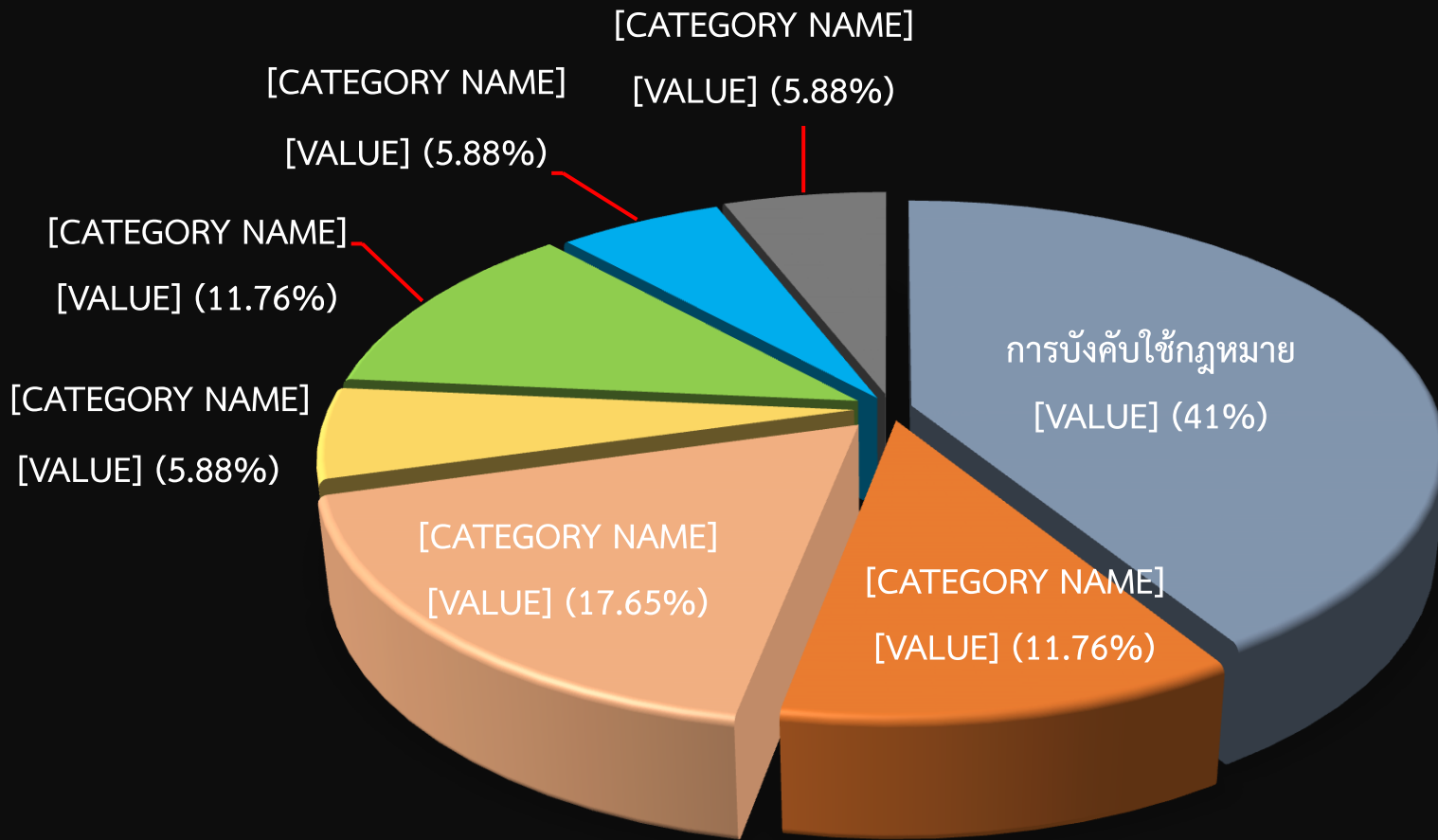

การใช้สิทธิของประชาชนหรือชุมชนฟ้องหน่วยงานของรัฐ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

สรุปผลการดำเนินการตามหมวด ๕ หน้าหนึ่งของรัฐ ของสำนักตรวจสอบหน้าที่ของรัฐที่ได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
จำนวนทั้งสิ้น ๑๕ เรื่อง (สถานะเมื่อวันที่ ๒๒ พ.ย. ๖๕)

๑. ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน มาตรา ๕๒
๒. การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด มาตรา ๕๓
๓. การศึกษามาตรา ๕๔
๔. การสาธารณสุข มาตรา ๕๕
๕. การจัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน มาตรา ๕๖
๖. การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีมาตรา ๕๗ (๑)
๗. การจัดการสิ่งแวดล้อมและการคุ้มครองคุณภาพชีวิตของประชาชน มาตรา ๕๗ (๒) และมาตรา ๕๘
๘. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ มาตรา ๕๙
๙. การจัดการคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม มาตรา ๖๐
๑๐. การคุ้มครองผู้บริโภค มาตรา ๖๑
๑๑. การรักษาวินัยการเงินการคลัง มาตรา ๖๒ *
๑๒. การป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ มาตรา ๖๓ *

Thank you

